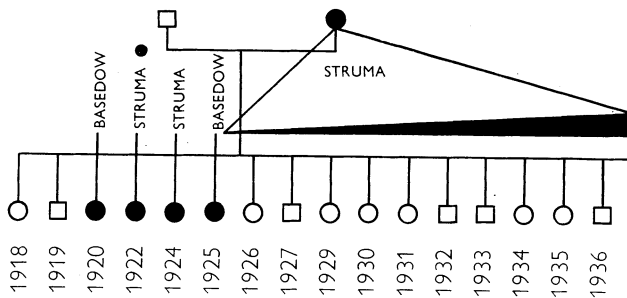


de endogene, erfelijke en de uitwendige factoren (milieufactoren). Onder milieufactoren rekent men dan ook de invloeden, die in utero werken. Tevens moet een scherp onderscheid gemaakt worden tussen kwalen, die familiair voorkomen en die, welke erfelijk zijn. Erfelijke ziekten komen soms familiair voor, familiaire ziekten zijn niet altijd erfelijk. Indien een vader en vier van zijn kinderen in een sanatorium liggen, komt tuberculose hier familiair voor, zonder dat hier iets over de erfelijkheid gezegd kan worden.

Endogene en exogene factoren kunnen samenwerken, zoals bij de gevolgen van het rhesusantagonisme, doch zijn soms zeer moeilijk in hun werking van elkaar te onderscheiden.

Figuur 5



Een voorbeeld van deze moeilijkheid geeft *figuur 5*. De moeder van dit zeer grote gezin kreeg omstreeks 1926 een struma en werd in 1938 hieraan geopereerd. Vier kinderen, allen dochters, hebben een schildklierafwijking, respectievelijk twee een niet toxisch struma en twee een hyperthyreoidie.

De verklaring hiervan kan zijn: ten eerste, dat hier sprake is van een erfelijke afwijking met een voorkeur voor het vrouwelijk geslacht, ten tweede: de schildklierafwijking bij de moeder en de dochters is ontstaan door exogene invloeden werkend van 1920 tot 1925, die op de moeder, ook tijdens de graviditeit, ingewerkt hebben, en waardoor de dochters minderwaardige schildklieren kregen.

Enige kennis van de antropogenetica verdiept de kijk op onze patiënten zeer, bovendien is het een fascinerende bezigheid stambomen op te stellen. Men hoort plotseling van familiebanden, die tevooren onbekend waren. Daarbij komt nog, dat de gegevens op de gemeentelijke bevolkingsregisters tegen een geringe vergoeding gemakkelijk te verkrijgen zijn. Ook oude trouwboekjes kunnen waardevolle gegevens opleveren.

Tot slot wil ik nog met enkele voorbeelden het praktische belang van de antropogenetica voor de

huisarts onderstrepen. Deze liggen zowel op diagnostisch, therapeutisch en preventief gebied. Men diagnostiseert een ziekte sneller naarmate men er eerder aan denkt en kennis van de familieanamnese kan hiertoe bijdragen. Dit geldt onder andere zeer sterk voor het glioma retinae, waardoor een leven, en soms een oog, gered kan worden.

Strabismus is een kwaal, die door de sterk genetisch bepaalde oorzaken van refractieafwijkingen veel bij kinderen uit één gezin voorkomt. Men kan de ouders van een dergelijk gezin door voorlichting er toe brengen hun jonge kinderen bij de eerste verschijnselen te laten behandelen, waardoor amblyopie van een oog vaak voorkómen kan worden.

Geeft men diabetisch ouders juiste adviezen over de voeding van hun kinderen, dan zal een eventuele erfelijke aanleg voor suikerziekte zich bij deze kinderen zo laat mogelijk manifesteren.

Een belangrijke rol kan ook de kennis van de antropogenetica spelen bij de voorlichting en het geneeskundig onderzoek voor het huwelijk. Dit onderwerp zal te zijner tijd door collega J. van den Bosch in dit tijdschrift worden behandeld.

Specia - Studiebeurzen

Voor het jaar 1959 worden door Specia, Société Parisienne d'Expansion Chimique, de farmaceutische afdeling van het Rhône-Poulenc concern, wederom vier studiebeurzen voor een verblijf in Frankrijk van drie maanden (vergoeding 80.000 frs. per maand) voor Nederlandse semi-artsen of artsen (bij voorkeur jongere artsen) beschikbaar gesteld.

De beurshouder zal zich gedurende drie maanden met de studie van een door hem zelf te bepalen onderdeel der geneeskunde bezig houden (een of ander onderzoek, het eigen maken van een speciale techniek voorbereiding proefschrift, enz.). Het aanvaarden van de studiebeurzen legt geen enkele verplichting ten opzichte van de gever op. Wel is Specia bereid om, indien dit wordt gewenst, het verblijf te Parijs van de beurshouder zoveel mogelijk te vergemakkelijken en het tot verlenen van medewerking bij het vinden van onderdak en van geschikte werkgelegenheid.

Kandidaten voor een studiebeurzen moeten hun sollicitatie indienen vóór 15 februari 1959 bij de Wetenschappelijke Afdeling van Specia, Etabl. R. Barbarot N.V., Hofwijckplein 47, Den Haag, geschreven in de Franse taal, begeleid van een curriculum vitae en twee pasfoto's: mededeling van de aard van de studie, waarmede zij zich willen bezighouden, alsmede van een, zo mogelijk meerdere aanbevelingen van Nederlandse hoogleraren of hoofden van klinische afdelingen. Van de sollicitanten wordt verwacht dat zij dusdanige kennis van de Franse taal bezitten, dat zij met vrucht een studie te Parijs kunnen volgen.



DE BEAUFORT - VAN CALCAR

voor bemiddeling bij

**praktijkovername
beroepsfinanciering
fiscale adviezen**

amsterdam vondelstraat 58 telefoon 020-184615 - hereweg 3 groningen